

Návrh Metodiky hodnocení výsledků VO 2013

Jiří Málek

XXXVI. Akademické fórum, 11.12.2012

Legislativní rámec

- **V roce 2009 byla schválena novela zákona 130/2002 Sb**
-
- **Zákon jasně říká, že návrh výdajů na institucionální podporu je členěn podle VO §5a (odst. 1, písm. a)**
 - **Institucionální podporu poskytne následně poskytovatel výzkumné organizaci na základě **zhodnocení jí dosažených výsledků****
 - **Postup tohoto **zhodnocení výsledků** je pro výzkumnou organizaci zcela konkrétně předepsán dle §6 (odst. 2, písm. c)**

Metodika hodnocení výsledků VO

- je v podstatě prováděcím předpisem, vyplývajícím ze zákona 130/2002 Sb
-
- Přípravu Metodiky a její předložení vládě zabezpečuje RVVI (§35, odst 2, písm. c)
 - RVVI následně provádí též **hodnocení výsledků** výzkumných organizací podle platné Metodiky (§35, odst 2, písm. d)
 - RVVI následně promítá **výsledky hodnocení** do návrhu výdajů státního rozpočtu na výzkum a vývoj a to konkrétně do výše institucionální podpory VO dle §5a, §6 (odst. 2, písm. c) a §7 (odst. 6)

Jak probíhalo hodnocení výsledků výzkumných organizací ?

-
- Od roku 2004 jsou ročně publikována bodová hodnocení VO na základě RIV dle postupu definovaného v **Metodice** hodnocení výsledků VO ...
 - V letech 2010 - 2011 probíhal v souladu se zákonem přechod ze systému výzkumných záměrů na systém každoročního průběžného hodnocení na základě **Metodiky** (vždy za 5 let)
 - Letošní rok je již plně financován podle nového systému na základě **Metodiky**
 - Rozpočet na rok 2013 na úrovni poskytovatelů přihlíží pouze z 20% k **Metodice**

Proč nová Metodika ?

- **Je třeba respektovat zákon a naplnit povinnosti RVVI dané §35 zákona**
- **Současná Metodika (2010-2012) je oprávněně kritizována pro některé zřejmé nedostatky**
- **Zřejmě nelze čekat na výsledky projektu IPN Metodika, které budou v implementovatelné podobě k dispozici nejdříve v roce 2016**
- **Je tedy asi vhodné připravit upravenou podobu současné Metodiky, která bude platit po dobu přechodného období**

Východiska

- Národní politika VaVaI (opatření A 3-1)
- IPN Audit VaVaI (závěrečná zpráva, bod 7)
- Dlouhodobé principy hodnocení VO (strategický materiál RVVI z roku 2010)
 - Princip 1: Předpokládá se vznik **velkého hodnocení**, které bude výsledkem projektu IPN ... „Do doby, než vznikne bude fungovat **malé hodnocení**, probíhající každoročně na základě sběru dat v IS VVI“

Principy Metodiky 2013 (pilíř I)

- **Kombinace stávajícího systému hodnocení podle numerických indikátorů s prvky peer-review**
- **Numerickými indikátory se budou hodnotit obory, ve kterých je tento způsob obecně uznávaný**
- **Peer-review bude hrát významnější roli v oborech (SHV), kde jako výsledky převažují knihy nebo časopisy, které nejsou zahrnuty ve světově akceptovaných databázích**
- **Bodová hodnota patentů se sníží: 100-50-20**
- **Pro vybrané obory je navrženo zařazení časopisů z databáze SCOPUS**
- **Metodika bude oddělena od přípravy SR**
- **Hodnocení bude probíhat v rámci oborových skupin, tak jako doposud**

Oborové skupiny

1. Společenské a humanitní vědy A, B, C
2. Technické vědy a informatika
3. Matematické vědy
4. Fyzikální vědy
5. Chemické vědy
6. Vědy o zemi
7. Biologické vědy
8. Zemědělské vědy A, B
9. Lékařské vědy

Peer-review výsledků SHV (subpilíř I.)

- **Verifikace a hodnocení všech uplatněných výsledků v kategoriích B, C a J_{REC} ve struktuře panelů oborových skupin pro společenské, humanitní a umělecké vědy**
- **Splnění základních kritérií bude hodnoceno 5 (2), nesplnění -20 (-8) body**
- **Každý výsledek hodnotí 3 hodnotitelé v rámci odborných hodnotících a verifikačních panelů a rozřadí do 3 kategorií, číselná vyjádření se sčítají (3 – 9)**
- **Bodová hodnota se pohybuje v intervalu 5 (2) – 180 (40)**
- **Výsledné bodové hodnocení a slovní zdůvodnění se zveřejní v RIV**
- **Při ustavování (sub)panelů se bude přísně dbát na (i) vyloučení konfliktu zájmů, (ii) vysokou odbornost hodnotitelů v daném oboru, (iii) posouzení každého výsledku několika hodnotiteli, (iv) koordinaci uplatňování kritérií napříč (sub)panely, (v) transparentnost.**
- **Hodnocení bude rozloženo do 2 let. Logistika a procesy verifikací a hodnocení budou předem ověřeny (na již uplatněných výsledcích)**

Principy Metodiky 2013

(pilíř II)

- Každá VO (univerzity po fakultách) vybere určitý počet libovolných výsledků v RIV, které sama považuje za kvalitní (včetně oborové skupiny kde má být výsledek posuzován)
- Bude určena kvóta pro počet výsledků vybraných danou VO k expertnímu posouzení, (např. jeden výsledek na každých 10 MKČ instit. podpory)
- K danému výsledku VO dodá zdůvodnění, proč jej považuje za kvalitní (citace, komercializace, výrazné ovlivnění oboru, atd.).
- Výsledky budou posouzeny expertními panely v rámci oborových skupin napříč všemi VO a v každé skupině bude vybráno 20% nejlepších výsledků
- Budou stanovena pravidla pro míru příspěvku dané VO k danému výsledku (pokud půjde o výsledek více institucí)
- Tomuto indikátoru bude alokováno 10% z celkového počtu bodů, které se budou mezi VO přerozdělovat na základě expertního posouzení výsledků
- Určitý počet bodů bude přiznán VO, jejíž pracovníci v uplynulém pětiletém období uspěli v získání ERC grantu

Principy Metodiky 2013

(III. pilíř)

- **V rámci tohoto pilíře je navržen postup ve dvou krocích. Nejprve budou zohledněna bodová ohodnocení patentů v rámci pilíře I, které byly vykázány jednotlivými VO v daném roce**
- **V dalším kroku se množství bodů přidělené patentům odečte od celkového počtu bodů alokované na výsledky aplikovaného VaV (15%) a tato zbylá část bodů se rozpočítá mezi jednotlivé VO v poměru neinvestičních nákladů vyplacených VO na realizaci aplikovaného výzkumu z projektů TACR, MPO, 7RP atd.**
- **Zvažuje se zahrnutí smluvního výzkumu**
- **Pro tento typ hodnocení nebude možné uplatnit finanční náklady vyplývající z výzkumných záměrů, rozvojových projektů MŠMT, rozvojových projektů z fondů EU (např. OPVK, VaVpl), nebo z infrastrukturních projektů výzkumu a vývoje**
- **Zavedení Pilíře III. si vyžádá novelizaci nařízení vlády č. 397/2009 Sb., o informačním systému VaVal**

Garanti jednotlivých pilířů (KHV)

- prof. Zdeněk Němeček, MFF UK (pilíř I.)
- doc. Daniel Münich, CERGE-EI (subpilíř I.)
- prof. Tomáš Opatrný, PřF UP (pilíř II.)
- prof. Josef Psutka, FAV ZČU (pilíř III.)

Usnesení Rady k bodu 277/A1

- **schvaluje Pilíř I. a Pilíř II. Principů Metodiky 2013 s tím, že mění terminologii Pilíře II. z „hodnocení excelence“ na „hodnocení kvality vybraných výsledků“,**
- **ukládá KHV přepracovat Pilíř III. a po provedení modelových výpočtů na reálných datech jej předložit Radě ke schválení,**
- **bere na vědomí přílohou část materiálu,**
- **schvaluje text memoranda mezi Radou a MŠMT o rámci koordinace řešení IPN projektu „Efektivní systém hodnocení a financování výzkumu, vývoje a inovací“ realizovaného MŠMT a „Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů 2013“ připravené poradním orgánem Rady (KHV),**

Memorandum o spolupráci RVVI a MŠMT v rámci projektu IPN (nová metodika)

- Cílem **nové metodiky** je podporovat excelentní výzkum
- **Nová metodika** musí být oborová a kromě scientometrie obsahovat i prvky hodnocení peer-review
- IPN Metodika představuje platformu pro přípravu návrhu a ověření **nové metodiky**
- V mezidobí KHV navrhne M2013 tak, aby se přiblížila cílům **nové metodiky**
- Zástupci všech klíčových aktérů v oblasti VaVaI musí mít příležitost aktivně se podílet na úpravě stávající a přípravě **nové metodiky** hodnocení
- MŠMT bude průběžně informovat RVVI o postupu prací na projektu IPN Metodika a pravidelně předkládat průběžné výsledky návrhů **nové metodiky** hodnocení
- MŠMT se pokusí odstranit v nejkratší možné době všechny technické překážky bránící plnému fungování IPN Metodika

Průběžné informování odborné veřejnosti

- Česká konference rektorů
- Předsednictvo Rady vysokých škol
- Děkani přírodovědeckých fakult
- Děkani chemických fakult
- Děkani filozofických fakult
- Resorty: MŠMT, MPO (ostatní)
- Vědecká rada GAČR
- Výzkumná rada TAČR
- Rektori uměleckých vysokých škol
- Vědecká rada AVČR
- Akademické fórum

Vnitřní připomínkové řízení

- **Na říjnové radě k tomuto bodu bylo vzneseno celkem 16 připomínek včetně dvou návrhů na stažení materiálu**
- **V připomínkovém řízení na listopadovém zasedání Rady bylo vzneseno celkem 51 připomínek (včetně Memoranda)**
- **Bylo doručeno stanovisko projektového týmu IPN (členům RVVI rozesláno dodatečně)**
- **Záporné stanovisko Vědecké rady AVČR**
- **Odezva z VŠ, resortů a agentur je spíše pozitivní**

Usnesení ČKR

- "... ČKR podporuje pokračování prací na přípravě metodiky hodnocení výsledků výzkumu, vývoje a inovací pro účely financování výzkumných institucí v přechodném období do případné aplikace výstupů IPN projektu Metodika"